UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo quartus Quasi modo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

Visual Library

gnū gaudiū. Beda. Magnū gaudiū erit
ſctis: vulnez cicatrices videre in chri car-
ne fulgida ꝑ q̄ victor triūphauit ⁊ d̄ mor-
te ſaluauit electos. Nā ibi ē fortitudo mar
tyꝝ ⁊ ſalus oim noſtꝝ. Itē vt ꝑ h̄ oñderet
eq̄tatē iuſticie reſpectu reproboꝝ in iudi-
cio: q̄ꝛ vicꝫ iuſte dānandi ſunt q̄ chrm ↄtē-
pſerūt quē tūc manifeſte videbūt tāgra-
uia vulnera ꝓ peis ꝑtuliſſe. Vñ Aug. li. d̄
ſymbolo. Sciebat chrs q̄re cicatrices in
ſuo corꝑe ſuaret. Sicut aūt demōſtrauit
thome n̄ credēti niſi tāgeret ⁊ videret: ita
⁊ inimicꝫ vulnera demōſtraturꝰ eſt ſua: vt
cōuincens eos veritas dicat. Ecce hoiem
quē crucifixiſtꝫ: viderꝫ vulnera q̄ infixiſtꝫ:
agnoſcitꝫ qd̄ pupugiſtꝫ: q̄m ꝑ vos ⁊ ꝓpter
vos apertū eſt/nec tn̄ intrare voluiſtꝫ. O q̄n-
ta triſticia tūc erit miſeris ꝑctōribꝫ. Cer-
te ſic h̄r Mat. xxiiij. Tūc plāgēt ſe ſuꝑ ſe
oēs tribꝫ terre. Illū ḡ iudicem chariſſimi
eꝑ diē illū iudicij in q̄ oia denudabunt̄ ſepi
us cogitate ⁊ eiꝰ cogitatione timete: ⁊ ex
eiꝰ timore vitā veſtrā corripite: ⁊ q̄diu vi
uitis dū tp̄s haberꝫ bonis opibꝫ inſiſtite.
Exemplū notādū narrat Petrꝰ alphun-
ſus Vide i ſcd̄o aduētuali qd̄ incipit Ab-
ijciamꝰ: ſabbato poſt p̄mā dn̄icā aduētꝰ.

Tertiꝰ ar. Aud̄. ⁊c̄. Hec deuote cogi
tata nos hortantur a pctis abſtinere
ꝓpter honorē dn̄i ⁊ bona oꝑari diligenter
ne ſaluatoris vulnera nobis cedāt in con
fuſionē ⁊ penā: ſed in gaudiū ⁊ gl'iam. Nō
em̄ ſine bonis opibꝫ ſaluari poſſumꝰ. Di-
cit. l. ff. depoſiti. l. Bona fides. §. j. Male
meritꝰ debet egeſtate laborare. ar. v. q. v.
c. Non oēs. d̄r: q̄ vtiliꝰ panis tollit̄ cū de
cibo ſecurꝰ iuſticiā negligit. Cauete ḡ ne
ꝓ diuīa miſcd̄ia nimis p̄ſumētes cibo be
atitudis p̄uemi ꝓpter negligentiaꝫ faciēdi
bona oꝑa. Aud̄. Quid vos diceretꝫ d̄ mi
lite q̄ tp̄e ꝑlij ad tabernā vadit vel ludū: ⁊
victoria obtenta petit ⁊ ſperat habere ꝑtē
ſpolioꝝ. aut de eo qui nihil agro ſeminās
ſperat in tempore meſſis colligere ſicut ⁊
illi q̄ ſeminauerūt. Expone ⁊ applica no-
tādo illud Gal'. vj. Quecūqꝫ ſemiauerit
homo/hec ⁊ metet ⁊c̄. Et in pſ. Tu red-
des vnicuiqꝫ iuxta oꝑa ſua.

Sermo quartus
Quaſi modo.

Ecce aſcendi-
muꝰ ⁊c̄. Quis ē aūt q̄ vicit mū-
dū: niſi q̄ credit q̄m ieſus eſt fi
lius dei. j. Ioā. vl. Talis certe credentia
facit aſcēdere hieroſolymā. Nam q̄ credit
qꝛ ieſus eſt filius dei terret̄ ſuis cōmina-
tionibꝫ: allicit̄ ſuis ꝓmiſſiōibꝫ: obtēꝑat ſu
is monitionibꝫ. Vnd̄ Bern̄. d̄r. Putaſne
filiū dei reputat Ieſum/q̄ſquis eſt ille qui
nec eiꝰ terret̄ cōminatiōibꝫ: nec allicit̄ ꝓmiſ
ſionibꝫ: nec p̄ceptis obtēꝑat: neqꝫ cōſilijs
adq̄eſcit. etſi fatet̄ ore ſe cognoſcere deum
factꝫ tn̄ negat. Ecce ⁊c̄.

Primꝰ art. An in hac vita poſſit h̄ri
pax: Q, nō. Quia pax videt̄ eſſe vl-
timus finis. Illud em̄ qd̄ oia appetūt eſt
vltimꝰ finis. Pacē aūt oia appetūt: vt viſū
eſt in p̄nti ſer. Contra. Niſi ſic: fruſtra mā
daret dn̄s Mat. ix. Pacē habete int̄ vos
Rn̄det Tho. ij. ij. q. xxix. in ſolutiōe cu
iuſdam argumenti. Vera pax nō eſt niſi d̄
vero bono. Dupl'r aūt habet̄ veꝝ bonū. ſ.
ꝑfecte: et impꝑfecte. Ideo duplex eſt vera
pax. ſ. Perfecta: q̄ conſiſtit in ꝑfecta frui-
tione ſummi boni: ꝑ quam oēs appetitus
vniunt̄ q̄etati in vno. et hic eſt vltimus fi-
nis creature rōnalis. ſm̄ illud pſ. Qui po
ſuit fines tuos pacē. Alia ē pax impꝑfecta:
que h̄r in hoc mūdo. q̄a etſi p̄ncipales ani
mi motus q̄eſcant in deo: ſūt tn̄ aliq̄ repu
gnantia ⁊ intꝰ ⁊ extra que ꝑturbant hanc
pacem. Hec Thom̄. Pro fundamēto.
Nedū ſacra ſcp̄tura: ſed etiaꝫ ph̄i ⁊ poete
nos hortant̄ q̄rere pacem ⁊ ſeruare. Sen̄.
Pacē habebis cum hoibꝫ: bellum cum vi-
cijs. Et Virgil'. vj. eneid̄. introduxit an-
chiſem dicētē enee filio ſuo. He tibi ſint ar
tes pacisqꝫ imponere morē. Parcere ſubie
ctis: ⁊ debellare ſuꝑbos. Cū ḡ q̄rit̄ An i
hac ⁊c̄. Dic rn̄. vt ſ. Ex q̄ ↄclude ↄſidera-
tionē miſeriaꝝ p̄ntꝫ vite q̄ ē tribulationibꝫ
ſubiecta. Iob. xiiij. Hō natꝰ de mliere breu-
i viuēs tp̄e replet̄ multꝫ miſerijs. Etiā mi
ſerie ml'te ſūt ex ꝑte corꝑis: mltō ſūt ꝑicu
loſiores ex ꝑte aie q̄ mltis ⁊ grauibꝫ ſub-
eſt ꝑiculis. Notate: cōmorās in terra ini-
micoꝝ ſuoꝝ nō eſt in tuto vite ſue: ꝑcipue
cū nō pōt ſe defendere. Sp̄ūaliter Dile-
ctio p̄ntis vite eſt in terra inimicoꝝ. Ibi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

enim ſunt tres hoſtes inſidiãtes: mundꝰ/ caro/ ⁊ diabolus. Nos ꝟo debiles ſumus Bern̄.i ſer. Triplex adeſt miſeria hũano generi: ſi diligenter aduertimꝰ. Nã faciles ſumꝰ ad ſeducendũ: debiles ad opandũ: ⁊ fragiles ad reſiſtendũ. Non eſt ǧ ſtandũ i hac regione: ſed fugere.ſ. ad tutiorẽ. Hoc audite miſeri pctõres ſupbi auari ⁊c̃. Vi‑ dete piculum ⁊ hinc exire. ¶ Figura Ge‑ neſ.xix. Dixerũt angeli loth. Surge: tol le vxorem ⁊ filias q̄s habes ne tu peas in ſcelere ciuitatis q̄.ſ. voluptuoſe nimis vi‑ uebat. Spũalr Bonus angelus ⁊ inſpi‑ ratio diuina hortaꝛ pctõrẽ: ⁊ rõne ⁊ appeti‑ tu iraſcibili ⁊ concupiſcibili exire de ciuita te diaboli: que eſt ſocietas maloꝝ q̃ ꝓprias voluptates querunt. Hiere.lj. Fugite de medio babylonis: ⁊ ſaluate vnuſquiſq3 ani mã ſuam

SEcundꝰ ar. ē̄ de pace prima ⁊c̃. Hec de ſcd̃a: que ē ſpũalis pax iterne refor mationis quã dñs diſcipulꝭ cõmendabat. vñ dic̃ iteꝝ Pax vobis. Greg. pudeat vos pac3 munꝰ deſerere quã nobis chr̄s ſic ob tulit: pacis/ ⁊ res ⁊ nomen dulce. Et ꝯñr i euang. dñs tangit tria ad hmõi pacẽ ptinẽ tia: cũ dicit. Sic miſit ⁊c̃.

¶ Primũ ē ſilitudo miſſionis

¶ Scd̃m ē ſcitudo ordinationis.

¶ Tertiũ eſt ꝓmptitudo executionis.

Primũ igiꝛ ⁊c̃. vñ d̃r. Sic miſit me pr̄: et ego mitto vos. q.d. Sicut miſit me pr̄ ad pſſuras pro pace ⁊ ſalute humani genẽr3: ita mitto vos non ad mundi gaudia: ſ3 ad tribulationes pferendas pro pace ſpũalis reformationis aiaꝝ. Greg3. Sicut miſit me pr̄: ⁊ ego mitto vos. i. eadem charitate vos diligo: cu3 int̃ ſcandala pſecutoꝝ mit to. q̃ me pr̄ charitate diligit: quẽ venire ad tolerandas paſſiões fecit. Attendite itaq3 qm̄ ſi aliq̃ ꝓſperitate fruunꝛ: pacẽ in mun do habẽtes/ ſignũ eſt ꝙ tales non ſũt a dõ miſſi neq3 diſcipuli chr̄i. ¶ Scd̃m eſt ſcti‑ tudo ordinationis. qꝛ vic3 eis dãdo ſpm̄‑ ſctm̄: ordiauit eos epos dãs ptãtẽ abſoluẽ di a pctis qd̃ ſpectat ad pacẽ interne refor mationis ꝯſcie. Vñ d̃r textus. Hec cũ di‑ xiſſet inſufflauit ⁊ dixit. Accipite ſpiri. q̃rũ re. pctã re. eis ⁊c̃. ſm̄ Aug. In h̄ oñdit per ꝯgruã ſigtionẽ: ſpm̄ſctm̄ nõ ſolũ a pr̄e ſed etiã a filio pcedere. Ex h̄ aũt ꝯſuetudo ec cleſiaſtica obtinuit: in eoꝝ facie3 q̃ p grãm ſpũſſcti ſunt regenerandi: a ſacerdotibꝫ inſufflaꝛ. Dedit aũt eis dñs ptãtẽ ligãdi ⁊ ſoluendi miſterialiꝛ q̃dem: non ꝑncipalr: cũ d̃r. Quoꝝ remiſerit3 ⁊c̃ Aug. q.d. Spi ritusſanctꝰ dimittit: non vos. Item ecclie charitas q̃ p ſpm̄ſctm̄ diffundiꝛ in cordibꝰ nr̄is: pticipum ſuoꝝ pctã dimittit. Eoru3 aũt q̃ non ſunt pticipes tenet. Jõ poſtq3 di xit Accipite ſpm̄ſctm̄ ꝯtinuo de pctõꝝ re‑ miſſione ⁊ retentione ſubiecit. ¶ Tertiũ ē ꝓmptitudo executionis: q̄ apparet in h̄ ꝙ diſcipuli pacẽ ſibi nunciatã: ⁊ ſibi cõmen‑ datã: thome aduenienti ſtatim dixerunt ⁊ nũciauerũt. Nam vt d̃r tex. Thomas vnꝰ ex. xij. non erat cum eis qñ venit. Dixerũt ǧ ei alij diſcipuli. vidimꝰ dñm. Amio em̄ le to bonũ ei nunciũ nunciauerũt. q. iã incipi entes exeq̃ officiũ ſuũ qd̃ eis iiunxerat do minꝰ vicẽs. Sic miſit me pr̄: ⁊ ego mitto vos. Ille aũt d̃r. Niſi videro i manibꝫ eiꝰ fixurã clauoꝝ: ⁊ mittã digitũ meũ i locu3 clauorum/ ⁊ mittã manũ meã i latꝰ eiꝰ nõ credã. Tanta q̃ppe viderat mort3 ſuppli‑ cia ꝙ reſurrectõis nõ poterat accipe argu‑ mẽtũ: niſi ⁊ viſu ⁊ tactu pciper. Chry. Ali is ei groſſior exñs: eã q̃ eſt p ſenſum groſ‑ ſiſſimũ.ſ. tactũ q̄rebat fidem. Sic aũt aplĩ hilari vultu receperunt a dño mandatum miſſiõis: ſic ⁊ diligenꝛ exeq̃ ſtudeamꝰ oĩa mandata diuie ordinationis ¶ Exemplũ aũt q3 firmiꝛ obedire debeamꝰ deo/ accipe poſſumꝰ. j. Mach. ij. De mathathia q̃ d̃r Etſi oẽs regi antiocho obediunt vt diſce dant a lege patrũ ſuoꝝ: ego ⁊ filij mei ⁊ fra tres mei obediemꝰ leg. patrũ nr̄oꝝ ⁊c̃. Vi de ſi vis. Eſt etiã exemplũ notabile de ſe ptem fribꝫ. ij. Mach. vij. Vide ibi. Et no ta illud. j. Reg. xv. Melior eſt obedientia q3 victime.

TErtiꝰ ar. Aud̃. ⁊c̃. Cauete ǧ ab ino‑ bedientia qm̄ ſi inobedientes eſt3 pa cẽ hrẽ non poteſtis cũ deo: qm̄ oĩs inobe dientia ꝯ chr̄m eſt ſpũale adulteriũ. ꝓpter adulteriũ aũt repudiaꝛ vxor. Imo vt dic̃ innocentiꝰ. c. Tue. de pcura. Pena adulte rij olim erat pena capit3. vt hr̄. C. de adul terijs. l. caſtitati. Pone caſum ſiue exẽplũ Sic ⁊ adulteriũ (qd̃ eſt in q̃libet pctõ mor tali) pena capitis. i. mort3 in inferno puniẽ dum eſt Apoc. xxj. Omnibꝫ adulteris et

mēdacib⁹ ps illorum erit i ſtagno, ardenti
igne ꝛc.

¶ Sermo.v.Quaſi modo.

Ecce aſcendimus ꝛc.

Qui credit in filiū dei:
hʒ teſtimoniū dei in ſe.j.Jo.vl.
Talis ḡ aſcendim⁹ hieroſolymā. Notan
dū aūt ſm Bern. qm̄ q̄dam credunt fide
mortua/alij fide ficta/alij fide ꝓbata. ¶ De
p̄ma Jac.ij. Fides ſine opib⁹ mortua ē.
De ſcd̄a Lu.viij. Ad tp̄s credunt:ꝛ in tp̄e
tentationis recedūt. ¶ De tertia Heb.xj.
Teſtionio fidei ꝓbati inuenti ſunt.

¶ Salutatio ¶ Ecce ꝛc.

PRim⁹ ar. An oīs diſſenſio repugnet
paci:Qʒ ſic. q2 oīs diſſēſio repugnat
ꝯcordie. Contra. Sancti doct. aliq̄ diſ
ſentiunt. Rn̄det Tho.ij.ij.q.xxix.ar.iij.in
ſolutione.ij.argumēti. Ad amiciciā nō re/
q̄rit ꝯcordia in opinionib⁹: ſed ꝯcordia in
p̄ncipalioribꝰ ꝛ maiorib⁹ bonis q̄ntū ad af
fectū. Diſſentire eīm in aliq̄b⁹ ꝑuis q̄ſi non
videt diſſenſus. Nihil ḡ ꝓhibet charitatē
habētes:in opinionib⁹ diſſentire. Nec h̄ re
pugnat paci.q2 opiniones ꝑtinēt ad intel/
lectū:q̄ p̄cedit affectū q̄ ꝑ pacē vnit. Quia
etiā diſſenſio in aliq̄b⁹ paruis ꝓcedit ex di
uerſitate opinionū:dū vn⁹ exiſtimat id de
q̄ eſt diſſenſio ꝑtinere ad p̄ncipale bonū/in
q̄ conueniūt:ꝛ alius exiſtimat non ꝑtinere
Jō talis diſſenſio nō repugnat paci qual'
hr̄i pōt in hac vita. Hec Tho. ¶ Pro fun
damento. Sic dicit ph̄s.ix.ethic. Ad ami
ciciam ꝑtinet ꝯcordia in bonis ꝯferentib⁹
ad vitā:ſed non ē ad h̄ neceſſaria ꝯcordia i
opinionib⁹. Nā hm̄oi ꝯcordia vix hr̄i pōt
q2 vt dic̄ Terenti⁹. Quot hoies tot ſnie:
Cum ḡ q̄rit An oīs diſſenſio ꝛc. Dic rn̄.
vt s̄. Ex q̄ ꝯclude ꝙ ſola diſſenſio affectio
nis ē ꝑturbatiua pacis/nec ſtare pōt cū pa
ce. Non poſſunt ḡ boni pacē hr̄e cum mal':
nec pōt etiā eſſe in p̄nti vita pax in homine
plena/inter rationem ꝛ ſenſualitatē.quia
affectio rationis repugnat affectioni ſen/
ſualitatꝫ Gal'.v. Caro ꝯcupiſcit aduerſus
ſpm̄: ꝛ ſpūs aduer.carnē. Hec eīm ſibi inui
cē aduerſant. vt non q̄cūq3 vultꝫ illa facia
tis. Et mlt̄o min⁹ pacē hr̄e poſſum⁹:imo
nec hr̄e debem⁹ ad demones et vicia. In
hac ḡ vita ſemꝑ eſt nob indictū bellū Job
vij. Militia eſt vita hoīs ſuꝑ terrā. Audi
te o ꝟmiculi terre/ſic viuite/ſic agite virili
ter vt victoriā reportetis.ij.Tim.ij. Labo
ra ſic bon⁹ miles chr̄i:nec miremi ſi inter
dū cū vultis bona facere multā in vob ſen
titis repugnantiā. ¶ Figura Nee.iiij.i ree
dificatione muroꝝ hierl'm media ps iuue
nū faciebāt opus:ꝛ media ps parata erat
ad bellū vna manu faciebāt opus ꝛ altera
tenebat gladiū ꝛc. Expone:q2 penitentes
debent laborare ad reparationem ſpūalis
edificij qd̄ ꝑ pctm̄ deſtructū erat.ſed i hac
reparatione ꝑrim debent intendere ad bona
opa facienda:ꝑrim ad tentatiōes repellē
das ꝛc. Reſiſtite diabolo: et fugiet a vob
Jacobi.iiij.

SEcund⁹ ar. In p̄cedentib⁹ ſmonibus
ꝛc. Nunc de tertia q̄ eſt pax ſuꝑnalis
eterne btificationis quā dn̄s diſcipul' pro/
mittebat. Hec eſt pax dei que exuꝑat oēm
ſenſū. Phil'.iiij. Dic̄ itaq3 euangeliū.ꝙ p⁹
dies octo:iterꝝ erant diſcipuli int⁹/ꝛ Tho
mas cū eis. Anagogice. poſt dies octo.i.
poſt octauā etatē mundi q̄ eſt etas reſur/
gentiū.erant oēs diſcipuli parit' int⁹ in ce
lo:ꝛ tunc ieſus ſtabit i medio eoꝝ dās eis
aptam ſui noticiā:ſed tūc erūt oīno ianue
clauſe.q2 iā decetero nemo poterit illuc i/
trare. Juxta illud Mat.xxv. Que parate
erant itrauerūt cū eo ad nuptias:ꝛ clauſa
eſt ianua. Deinde in euangelio tria tangū
tur q̄ ꝑtinent ad pacē ſuꝑnā.

¶ Primū ē declaratio hūanitatꝫ.
¶ Scd̄m ē recognitio diuinitatꝫ.
¶ Tertiū ē repromiſſio felicitatꝫ.

¶ Primū igit' ꝛc. Quia dn̄s q. rn̄dens dubi
tationi thome.dic̄ ei Infer digitū tuū huc
ꝛ vide ma.meas:ꝛ affer manū tuā ꝛ mit/
te in lat⁹ meū ꝛ noli eē incredul⁹ ſed fidel'.
q.d. Vide/tange/ꝛ experire. Magnū cer
te fuit vulnus illud lateris in quo non di/
gitū:ſʒ manū mittere debebat. Et hui⁹ la
terꝫ aꝑtura aꝑtionē regni celeſtꝫ ſigt. vt ꝑ
ueniam⁹ ad eternā pacē Apo.iij. Ecce de/
di corā te oſtiū aꝑtū. ¶ Scd̄m eſt recogni
tio diuinitatꝫ q2 thomas cū cicatrices te/
tigit tūc ſtatī corde credēdo ꝛ ore ꝯfitēdo
exclamās dixit. Dn̄s me⁹ ꝛ de⁹ me⁹ q̄ me
creaſti q̄ me redemiſti q̄ me illuminaſti/ſup/

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN